

فرم شماره ۲- درخواست ارائه طرح پیشنهادی (RFP)

تهیه و تدوین شاخص‌های مکان‌یابی هنرهای شهری (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی)

۱- بیان و تشریح مسئله:

المان یا نماد شهری، ترکیبی است پیکره‌وار که در ساخت آن از ویژگی‌های درونی احجام و اشکال هندسی، صفحات قائم یا منحنی، اجزای سازه‌های و... به‌طور کلی هر آنچه که جنبه تزئینی و ساختمانی داشته باشد به صورت یک کلیت یکپارچه و تلفیقی از موارد فوق استفاده شود، المان می‌گویند. این ترکیب دارای یک نظام هندسی، تعادلی پایدار و زیباست به گونه‌ای که پس از خودنمایی در سطح شهر افراد را به گونه‌ای جذب خود می‌نماید و ذهنشان را درگیر می‌کنند و تا مدت‌ها در آن منطقه از شهر به صورت نمادین و سمبلیک، مشخصه‌ای برای شناخت شهر و نمادی از هنر شهری در منطقه مورد نظر می‌گردد و جزء شاخصه‌های زیباشناسی شهری محسوب می‌گردد، به طوری که ذهن با برده شدن نام منطقه مذکور ناخودآگاه به دنبال شاخصه‌ها و ویژگی‌های خاص آن منطقه رفته و المان مورد نظر را در خود تصویرسازی خواهند کرد. این عناصر در فضاهای شهری چیده می‌شوند و منظر و هویت شهری را، تحت شعاع قرار می‌دهند. نقش اصلی المان شهری در سطح خیابان‌ها و فضاهای شهری ایجاد مکان‌هایی است که زبان ناطق هویت انسان و هنر شهری مطلوب باشد و باید در این حوزه با طراحی و برنامه‌ریزی‌های دقیق، متناسب با فرهنگ و آداب و رسوم مردم حرکت کرد. همخوانی این طرح با هویت شهروندان و محیط‌های شهری از اهمیت خاصی برخوردار است، چراکه همین همخوانی است که ارتباط بین طرح و محیط را برقرار می‌سازند و همین باعث سیما و منظر شهری مطلوبی از دید ناظر می‌شود.

نشانه‌های شهری به عنوان یک عنصر خاص، نماد شاخص فضای شهری، عمل می‌کنند. این نشانه‌ها در راستای سبک‌ها، روش‌ها و اعتقادات یک اجتماع شکل می‌گیرند و می‌توانند به معرفی یک منطقه خاص به لحاظ تاریخی، جغرافیایی و فرهنگی و... پردازند که در برقراری ارتباط موثر شهروندان و کسانی که به محل رفت و آمد دارند نقش مهمی دارند. هدف دیگر المان‌ها، ارتقای کیفیت و ایجاد سرزندگی فضاهای شهری و زیبایی و شادابی است. نصب نشانه‌های شاخص شهری و کمک گرفتن از ابزارهایی جهت زیباسازی آن‌ها از عوامل مهم ایجاد محیط سالم و با نشاط برای زندگی شهروندان است. اولین نقشی که بر طراحی نماد شهری قائل می‌شویم، ارتباط بصری و درک معنایی مناسب بین طرح و انسان است سپس، وظیفه زیباسازی محیط شهری را برعهده می‌گیرند. این مهم به واسطه مکان‌گزینی بهینه هنرهای شهری در پهنه شهری محقق می‌شود. به بیان دیگر انواع مختلف هنرهای شهری شامل حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی، تنها در صورتی بخشی از چهره زیبای شهری خواهند بود که در عرصه شهری در بهترین نقطه قرار گیرند و این امر نیازمند شناسایی و تدوین شاخص‌های مکان‌گزینی این عناصر است.

فرم شماره ۲- درخواست ارائه طرح پیشنهادی (RFP)

در مجموع دیده شدن و در معرض دید واقع شدن، از اهداف اصلی ایجاد نشانه یا هنرهای شهری (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی) است و هرآنچه که منجر به مسدود شدن گستره دید آن شود، در کارایی آن عنصر اختلال ایجاد خواهد کرد. از این رو تعریف معیارها و شاخص‌ها جهت مکان‌گزینی عناصر حائز اهمیت است. به عبارت دیگر تعیین مجموعه معیارها و ضوابط و نیز استانداردهای لازم جهت تعیین مکان بهینه منجر به دیده شدن و به عبارت دیگر هویت‌سازی و برند شدن می‌شود. تدوین ضوابط و دستورالعملی که مکان‌گزینی و حریم عناصر را نسبت به یکدیگر و نیز نسبت به سایر عناصر طبیعی و مصنوعی تعریف کند از منظر که در بهره‌برداری بهینه از فضا و نیز تبدیل شدن به عرصه عمومی تاثیرگذار است؛ دارای اهمیت است.

۲- اهداف:

هدف اصلی طرح:

تهیه و تدوین شاخص‌های مکان‌یابی هنرهای شهری (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی)

اهداف فرعی/ عملیاتی:

بررسی و مطالعه قوانین و ضوابط مکان‌گزینی عناصر و المان‌های شهری (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی)

مطالعه معیارها و استانداردهای مکان‌گزینی عناصر و المان‌های شهری در شهرهای منتخب دنیا (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی)

ارائه شاخص‌ها، استانداردها، ضوابط و پیشنهادهای لازم جهت مکان‌گزینی عناصر و المان‌های هنرهای شهری در شهر تهران (حجم، مجسمه، دیوارنگاری، هنرهای تلفیقی و تعاملی)

۳- پیشینه

بخشی از منابعی که پیشنهاد می‌شود در این تحقیق بکار گرفته شود شامل موارد زیر است:

نگارندگان	عنوان	نوع پژوهش	سال
پردیس هنرهای زیبا دانشگاه تهران	پروژه مطالعات و مکانیابی آبخوری‌های سطح شهر تهران	طرح مطالعاتی	۱۳۹۳
پژوهشکده فرهنگ و هنر جهاد دانشگاهی	آیین نامه جانمایی نمادهای قرآنی	طرح مطالعاتی	۱۳۹۵

فرم شماره ۲- درخواست ارائه طرح پیشنهادی (RFP)

۱۳۹۵	طرح مطالعاتی	امکان‌سنجی، معیارهای طرح، زیبایی‌شناسی و مکانیابی ساعت‌های شهری در راستای ارتقاء خوانایی، هویت بخشی و سطح نشانه‌ای محیط‌های شهری	منوچهر پازکی
------	--------------	--	--------------

۴- قلمرو سازمانی، محدوده مکانی و زمانی:

قلمرو سازمانی این طرح سازمان زیباسازی شهر تهران بوده و از نظر مکانی در قالب مناطق ۲۲ گانه شهر تهران می‌باشد. با توجه به حجم کار محدوده زمانی این پروژه ۶ ماه در نظر گرفته شده است.

۵- خروجی‌های مورد انتظار و کاربست:

- با توجه به هدف مطالعه می‌توان خروجی و یا کاربست‌ها را به قرار زیر ارائه نمود:
- تعیین معیارها و الگوی مکانیابی (نسبت به یکدیگر و نیز نسبت به سایر عوامل محیطی) اجرای المان‌ها و عناصر هنرهای شهری معرفی شده
 - ارائه ملاحظات مکان‌گزینی برای ساماندهی المان‌ها و عناصر هنرهای شهری
 - ارائه شاخص‌ها، ضوابط و معیارهای «مکان‌یابی هنرهای شهری» در شهر تهران
 - تهیه لایحه جهت ارائه در صحن شورای اسلامی شهر تهران و شورای عالی استان‌ها

۶- مراحل و مدت زمان انجام:

۶ ماه

خروجی‌ها	عناوین تفصیلی فعالیت‌ها	عنوان مرحله	مراحل
ارائه نقشه راه پژوهش	۱- مقدمه و طرح مساله	کلیات	مرحله اول
	۲- تدقیق ضرورت و هدف		
	۳- چارچوب روش‌شناسی		
	۴- مدل عملیاتی		

فرم شماره ۲- درخواست ارائه طرح پیشنهادی (RFP)

ارائه شاخص‌ها و ضوابط	۱- تدقیق پیشینه نظری	مطالعات فراترکیب	مرحله دوم
	۲- تدقیق پیشینه تجربی		
	۳- پایایی		
	۴- تدقیق نهایی		
الگوسازی نهایی شاخص‌ها	۱- تهیه پرسشنامه	مطالعات میدانی	مرحله سوم
	۲- انجام مصاحبه‌ها		
	۳- جمع‌بندی و استخراج مفاهیم نهایی		
ستز نهایی	۱- تهیه ضوابط نهایی	خروجی نهایی	مرحله چهارم
	۲- تهیه لایحه پیشنهادی		

۷- برآورد قیمت:

میزان هزینه‌های این طرح با توجه به شرح خدمات ارائه و تأییدشده بین ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال برآورد می‌شود.